

**PRACOWNIA
URBANISTYCZNO - ARCHITEKTONICZNA
ARCHITEKT JANUSZ WYPYCH**

62-800 KALISZ, ul. Baśniowa 13 | tel./fax. 62 766 88 33 | kom. 606 63 32 64
| e-mail: biuro@pua-wypych.pl | www.pua-wypych.pl

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SOKOLNIKI

KALISZ 2013 R.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 PODSTAWA PRAWNA	4
1.2 PRZEDMIOT, CEL, I ZAKRES OPRACOWANIA	5
1.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
1.4 METODYKA OPRACOWANIA	
2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	17
2.1 POŁOŻENIE TERENU	17
2.2 ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	17
2.2.1 Geomorfologia i rzeźba terenu	17
2.2.2 Gleby	17
2.2.3 Wody powierzchniowe	18
2.2.4 Wody podziemne	18
2.2.5 Klimat	18
2.2.6 Kopaliny	19
2.2.7 Flora i fauna	19
2.2.8 Ekosystem i krajobraz	19
2.2.9 Obszary chronione	20
2.2.10 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	24
2.3 OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM	28
3. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	28
3.1 OGÓLNE KIERUNKI ZMIAN	28
3.2 SZCZEGÓŁOWE USTALENIA DLA POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA	29
3.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W STUDIUM	31
4. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	32
4.1 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	32
4.2 OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	32
4.2.1 Różnorodność biologiczna	32
4.2.2 Jakość życia ludzi	33
4.2.3 Rośliny i zwierzęta	33
4.2.4 Wody powierzchniowe i podziemne	33
4.2.5 Powietrze	34
4.2.6 Powierzchnia ziemi	34
4.2.7 Krajobraz	35
4.2.8 Klimat	35
4.2.9 Zasoby naturalne	35
4.2.10 Zabytki	35
4.2.11 Dobra materialne	36
4.2.12 Podsumowanie	36

**5. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB
KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA
ŚRODOWISKO**

**7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY
SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY
STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA**

8. STRZESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna

Podstawą sporządzenia projektu „zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki” jest:

- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,*
- *Uchwała Nr XVIII/106/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia „zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki”.*

Zawartość projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647).

W projekcie zmiany studium, zgodnie z art. 10 ust. 2, określono:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;

- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży *powyżej 400 m²* oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.);
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

1.2. Przedmiot, cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest określenie skutków wpływu na środowisko sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki. Rada Gminy Sokolniki podjęła uchwałę Nr XVIII/106/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki – załącznik nr 1.

Opracowanie spełnia wymogi określone w ustawie – Prawo ochrony środowiska z dnia 27. kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 232) i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w

ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 03. października 2008 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235).

Obowiązek sporządzania prognozy jest konsekwencją przyjęcia w ustawach zasady ekorozwoju jako podstawy działań w zakresie przeznaczenia terenów na różne cele i ustalanie zasad ich zagospodarowania.

Prognoza jest opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym trans granicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znacząco oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i

przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokolniki określa obecne uwarunkowania i kierunki dalszego rozwoju gminy. Wszystkie przyjęte rozwiązania poprzedzone były szeregiem analiz lub wynikały bezpośrednio z zaistniałych na przestrzeni ostatnich lat uwarunkowań. Głównym

celem przyjętym dla gminy Sokolniki jest systematyczne powiększanie oferty mieszkaniowej i ilości miejsc pracy. Zadaniem priorytetowym dla gminy jest wykorzystanie przebiegu trasy S8 i węzła Wieluń jako idealnej możliwości do rozwoju terenów zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów z towarzyszącą funkcją usług.

Zmiana studium obejmuje teren całej gminy, w jej granicach administracyjnych.

1.3. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany studium uwzględnia opracowania planistyczne, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Dokumenty Unii Europejskiej

Ochrona środowiska jest przedmiotem regulacji wspólnotowej przede wszystkim w postaci dyrektyw UE transponowanych następnie do poszczególnych państw członkowskich. Najważniejsze dla zagadnień związanych z zasadą zrównoważonego rozwoju są następujące dokumenty:

Szósty Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska

Obecnie obowiązuje Program na lata 2002 – 2012. Wyróżnia on następujące obszary priorytetowe:

- zmiany klimatu,
- ochrona przyrody i bioróżnorodności,
- środowisko i zdrowie
- zasoby naturalne i odpady.

Program ten promuje pełną integrację wymagań ochrony środowiska z innymi politykami i działaniami Wspólnoty. Zgodnie z założeniami Programu, wszelkie działania podejmowane na poziomie Wspólnoty cechować powinno całościowe podejście do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

Strategia Lizbońska (2000r.)

Strategia zakłada przekształcenie Unii Europejskiej w najbardziej konkurencyjną gospodarkę światową w ciągu 10 lat. Wyznacza ona 5 głównych działań: gospodarki opartej na liberalizacji, wiedzy i integracji rynków, przedsiębiorczości spójności społecznej (np. zatrudnienie, edukację, zabezpieczenie społeczne). Piątym obszarem jest rozwój zrównoważony a w nim 4 priorytety:

- zapobieganie zmianom klimatu,
- gospodarowanie zasobami naturalnymi,
- ochrona zdrowia,
- przeciwdziałanie presjom ze strony transportu.

W tym ujęciu zrównoważony rozwój sprowadza się do ochrony środowiska.

Zrównoważona Europa dla lepszego świata, tzw. Strategia z Goeteborga

W dokumencie tym założenia lizbońskie dotyczące ochrony środowiska zostały uzupełnione o elementy trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Dotyczy ona najpoważniejszych zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju w Europie i na świecie, tzw. Tendencji niezrównoważonych. Należą do nich:

- zmiany klimatyczne,
- zdrowie publiczne,
- transport i wykorzystanie gruntów,
- zarządzanie zasobami naturalnymi,
- wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa,
- ubóstwo i wyłączenie społeczne.

Dokumenty krajowe

Konstytucja Rzeczypospolitej Polski

W art.5 i 74 Konstytucja zawiera zrównoważony rozwój jako zasadę, którą winno się kierować Państwo. Zgodne z Konstytucją ustawy Prawo ochrony Środowiska oraz

ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju

Strategia ta wyznacza podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce.

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Wśród priorytetów polityki ekologicznej znajdują się także następujące działania:

- wspieranie platform technologicznych i eko innowacyjności w ochronie środowiska,
- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- zwiększenie retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- promocja wykorzystania metanu z pokładu węgla,
- ochrona atmosfery,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- modernizacja systemu energetycznego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Dokument ten nawiązuje do Europejskiej Perspektywy Rozwoju Przestrzennego (ESDP – European Spatial Development Perspective). KPZK określa zasady realizacji polityki przestrzennej państwa, wśród których decydujące znaczenie ma przyjęcie prymatu wysokiego i stabilnego wzrostu gospodarczego nad bezwarunkowym dążeniem do wyrównywania różnic terytorialnych przy

jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego i dążeniu do osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007 - 2013

Jest bardzo ważnym strategicznym dokumentem planistycznym kraju. Jest to dokument średniookresowy, określający uwarunkowania, cele i kierunki wspierania rozwoju regionalnego przez państwo oraz koordynacji polityki sektorowej w województwach.

Oprócz w/w dokumentów, szczególne znaczenie w kształtowaniu nowej polityki ekologicznej mają :

- **Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,**
- **Krajowy Program Zwiększania Lesistości,**
- **Krajowy program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,**
- **Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej.**

Dokumenty regionalne

Wśród dokumentów kierunkowych na poziomie regionalnym są:

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego do 2020 r.

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań. W systemie realizacji polityki rozwoju pełni rolę najważniejszego planu działania władz samorządowych.

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 –2020”, uchwalona przez Sejmik Województwa Łódzkiego w styczniu 2006 roku, zakładała skoncentrowanie działań prorozwojowych w 14 obszarach priorytetowych zgrupowanych w 3 sferach:

- w sferze społecznej: wiedza i kompetencje, jakość życia, polityka społeczna, społeczeństwo obywatelskie,
- w sferze ekonomicznej: dostępność, baza gospodarcza, społeczeństwo informacyjne, obszary wiejskie, rynek pracy, wizerunek,

- w sferze funkcjonalno - przestrzennej: system osadniczy, ład przestrzenny, tożsamość regionalna, ochrona środowiska.

Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2012.

Założenia wyjściowe do opracowania wojewódzkiego programu ochrony środowiska wynikają z dwójakiego rodzaju uwarunkowań. Są to:

- uwarunkowania zewnętrzne, dotyczące wszystkich regionów,
- uwarunkowania wewnętrzne, wynikające z zamierzeń rozwojowych, determinujących przyszły kształt gospodarczo-społeczny, a także środowiskowo-przestrzenny województwa łódzkiego.

Analiza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych stanowi podstawę do sformułowania programu ochrony środowiska, celów ekologicznych i kierunków działań, priorytetów ekologicznych oraz konkretnych przedsięwzięć zmierzających do poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody.

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego 2012.

Głównym celem opracowania jest realizacja polityki ekologicznej państwa i wdrożenie hierarchii postępowania z odpadami oraz zasady bliskości. Przygotowanie planu gospodarki odpadami ma również na celu utworzenie w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Plany gospodarki odpadami na szczeblu wojewódzkim przygotowywane są przez zarząd województwa. Projekt planu zatwierdzany jest zgodnie z art. 14 a ust. 2 ustawy o odpadach, uchwałą sejmiku województwa. Wraz z uchwaleniem wojewódzkiego planu gospodarki odpadami sejmik podejmuje uchwałę w sprawie jego wykonania.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

Przyjęty Uchwałą nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. zaktualizowany "Plan zagospodarowania przestrzennego

województwa łódzkiego" został opracowany na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.

W świetle ww. ustawy plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie jest aktem prawa miejscowego, jednak będąc wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa, odgrywa bardzo istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Jest dokumentem długookresowym (perspektywa najbliższych 20 lat), ściśle powiązany ze strategią rozwoju województwa oraz określającym cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu.

Ustalenia Planu odnoszą się do obszaru województwa w jego granicach administracyjnych. Plan poza szeroką sferą informacyjno-poznawczą, pozwalającą wzbogacić wszystkim wiedzę o regionie, umiejscawia wartość przestrzeni w grze rynkowej, zakreślając pole dla inicjatyw i przedsiębiorczości.

Dokumenty lokalne

Wśród dokumentów kierunkowych na poziomie lokalnym, które nawiązują do dokumentów związanych z ochroną środowiska na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, wojewódzkim i powiatowym, są:

Diagnoza powiatu wieruszowskiego

Diagnoza obecnego stanu najważniejszych parametrów charakteryzujących poziom rozwoju obszaru objętego granicami powiatu wieruszowskiego dostarczyć ma informacji niezbędnych z punktu widzenia zarządzania w jednostce samorządu terytorialnego. Diagnoza niniejsza może stać się podstawą opracowania dokumentów planistycznych takich jak strategia lub plan rozwoju powiatu.

Strategia rozwoju powiatu wieruszowskiego

Strategia umożliwia i ułatwia porządkowanie działań zgodnie z przyjętymi celami oraz ułatwia podejmowanie decyzji. Lokalny rozwój wymaga działań spójnych i konsekwentnych przez wiele lat, a strategia stanowi fundament owej spójności i konsekwencji. Dzięki niej zniknie potrzeba zadawania, przy każdej okazji, pytania -

ale co właściwie chcemy osiągnąć? Będzie można pracować w ramach znanych i uzgodnionych celów i zadań. Istotne jest przy tym, aby bieżące posunięcia podyktowane względami doraźnej polityki były uzależnione od celów strategicznych i rozpatrywane w kontekście długookresowej strategii lokalnej.

Plan Rozwoju Lokalnego powiatu wieruszowskiego

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Wieruszowskiego na lata 2007 - 2013 jest dokumentem planistycznym Powiatu Wieruszowskiego. Plan niniejszy opracowany został zgodnie z "Zasadami przygotowania planu rozwoju lokalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2013", stanowiącym załącznik do uchwały Nr 424/08 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 9 kwietnia 2008 roku.

Celem tego dokumentu jest wskazanie celów oraz zadań, których realizacja służyć ma rozwojowi Powiatu Wieruszowskiego w sposób spójny z celami rozwoju Województwa Łódzkiego nakreślonymi w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020 oraz w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2013.

Strategia rozwoju gminy Sokolniki na lata 2012 - 2020

Strategia rozwoju Gminy Sokolniki została opracowana w oparciu o dokumenty wyższej rangi i zakłada systematyczny i zrównoważony rozwój Gminy. Jednocześnie zakłada się, że dokument ten jest opracowaniem „żywym” i jego bieżące aktualizacje pozwolą w najlepszy możliwy sposób wykorzystać potencjał Gminy.

1.4. Metodyka opracowania

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono szereg analiz z zakresu ochrony środowiska na podstawie istniejących materiałów, informacji zaciągniętych w gminie oraz wizji lokalnej.

W procesie przeprowadzania procedury planistycznej wynikającej z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zanalizowane zostały wnioski, które wpłynęły do Urzędu Gminy w określonym czasie zarówno od inwestorów prywatnych, jak i instytucji. W oparciu o istniejące studium zostały zaktualizowane uwarunkowania (w tym również przyrodnicze) i określone nowe kierunki, które mają dać możliwość dalszego rozwoju gminy. Na każdym etapie projektowania uwarunkowania środowiskowe uznawane były za priorytetowe. W trakcie prac zaktualizowano wszystkie zapisy dokumentów prawnych.

W trakcie opracowywania zmiany studium i prognozy oddziaływania na środowisko analizowano następujące dokumenty:

- Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235)
- Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232),
- Ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100 poz. 1085),
- Ustawę z dnia 18 maja 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 113 poz. 954),
- Ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145),
- Ustawę z dnia 17 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126 poz. 878),
- Ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 nr 123 poz. 858),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 poz. 1883),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826).

Przy opracowywaniu dokumentu wykorzystano następujące opracowania:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki,
- Podział hydrograficzny Polski IMiGW Warszawa 1983,
- Atlas geologiczny – inżynierski Warszawa 1975,
- Narodowy Atlas Polski W. Okołowicz Warszawa 1978,
- Geografia fizyczna Polski J. Kondracki PWN Warszawa 1988,
- Regiony klimatyczne Polski GEOPROJEKT Warszawa 1982,
- Raport o stanie środowiska w Województwie Łódzkim w roku 2011, Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2012 r.
- Strategia rozwoju powiatu wieruszowskiego, Wieruszów 2002,
- Plan Rozwoju Lokalnego powiatu wieruszowskiego na lata 2007 - 2013, Wieruszów 2008,
- Strategia rozwoju gminy Sokolniki na lata 2012 - 2020, Sokolniki 2012,
- www.sokolniki.pl
- www.geoportal.gov.pl.

2. Istniejący stan środowiska

2.1. Położenie terenu

Gmina Sokolniki położona jest w południowo - zachodniej części województwa łódzkiego. Stanowi jedną z siedmiu gmin powiatu wieruszowskiego.

Wchodzi w skład Wysoczyzny Wieruszowskiej Kotliny Grabowskiej, której obszar znajduje się w dorzeczu Prosny. Gmina Sokolniki graniczy z gminami: Galewice, Lututów - na północy, Czastary, Biała - na południu i na zachodzie z gminą Wieruszów. Powierzchnia gminy zajmuje 8001 ha i zamieszkuje ją 4891 mieszkańców (dane na koniec czerwca 2012 r. wg GUS). W jej skład wchodzi 13 sołectw, które skupiają 21 miejscowości.

Gmina Sokolniki do tej pory leżała na przecięciu dwóch głównych traktów dróg: byłej drogi krajowej nr 8 (obecnie gminnej), łączącej Wrocław i Warszawę oraz drogi krajowej nr 14, w kierunku na Łódź. Obecnie przez teren gminy przebiega nowa trasa - droga ekspresowa S8, Wrocław - Warszawa, która przejmie obciążenie DK8. Ze względu na powstanie Węzła Walichnowy na terenie gminy, droga S8 stwarza dla Gminy Sokolniki możliwość rozwoju poprzez powstanie nowych inwestycji.

2.2. Analiza i ocena stanu środowiska

2.2.1 Geomorfologia i rzeźba terenu

Gmina Sokolniki położona jest w obszarze Wysoczyzny Wieruszowskiej i Kotliny Grabowskiej. Zgodnie z podziałem fizyczno - geograficznym Kondrackiego Gmina Sokolniki leży w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Niziny Środkowopolskie, w makroregionie Nizina Południowowielkopolska. Ukształtowanie subregionu jest typowo równinne, a wysokości względne nigdzie nie przekraczają 15 m, przeciętnie dochodzą do 10m.

2.2.2 Gleby

Na terenie gminy występują gleby wysokich klas bonitacyjnych. Głównie w miejscowościach Sokolniki, Walichnowy, Prusak i Bagatelka. Stanowią one około 17

% ogólnej powierzchni gminy. Pozostałą część gminy stanowią gleby o niższych klasach bonitacyjnych. Ze względu na rolniczy charakter gminy istotne jest utrzymanie gleb w jak najlepszym stanie.

2.2.3 Wody powierzchniowe

Głównymi ciekami wodnymi na terenie gminy są Struga Węglewska i Brzeźnica. Uzupełniają je mniejsze cieki. Na terenie gminy nie występują naturalne zbiorniki wodne.

2.2.4 Wody podziemne

Pod względem zasobów wód podziemnych na terenie gminy Sokolniki występuje czwartorzędowy poziom wodonośny i poziom wodonośny jury dolnej. Drugi poziom między morenowy (zaliczany do czwartorzędowego poziomu wodonośnego) związany jest z osadami rzecznyymi i wodnolodowcowymi złodowaceń. Poziom ten zasilany jest infiltracyjnie przez wyżej leżący kompleks słabo przepuszczalnych osadów lodowcowych. Strefami drenażu są rejony tarasów dolinnych rzeki Prosnę i jej dopływów. Wody tego poziomu charakteryzują się zwierciadłem napiętym, stabilizującym się na głębokości 0,5-17,0 m p.p.t. Poziom wodonośny jury dolnej występuje pod warstwą utworów czwartorzędowych związany jest z piaskami, żwirami, piaskowcami i zlepieńcami.

Na obszarze gminy funkcjonują cztery ujęcia wód podziemnych w m. Sokolniki, Walichnowy, Ryś i Stary Ochędzyn. Według Planu Zagospodarowania Województwa Łódzkiego na terenie gminy nie występują wody podziemne wymagające ochrony.

2.2.5 Klimat

Warunki klimatyczne gminy są typowe dla terenów centralnej Polski. Klimat regionu ma charakter przejściowy z wpływami klimatu oceanicznego zimą i kontynentalnego w lecie, przy czym długotrwałe i silne mrozy występują sporadycznie. Nizinny charakter obszaru umożliwia swobodny przepływ mas powietrza - w ciągu roku nad teren obszaru planowania mogą napływać zarówno masy powietrza zwrotnikowego, polarnego, jak i arktycznego, z przewagą kierunków

równoleżnikowych. Największą liczbą opadów charakteryzuje się lipiec, najmniejsza zaś październik i listopad. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,1°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest styczeń (-1,9°C), a najcieplejszym lipiec (+17°C). Przeważają wiatry zachodnie i południowo - zachodnie. W ciągu roku przypada średnio około 150 dni pochmurnych, a więc z zachmurzeniem większym niż 8 stopni i 100 dni pogodnych, z zachmurzeniem mniejszym niż 2 stopnie.

2.2.6 Kopaliny

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie Gminy Sokolniki występuje teren udokumentowanego złoża kopalin "Tadziów".

Z informacji zawartych w karcie złoża kopaliną główną są surowce ilaste ceramiki budowlanej. Stan zagospodarowania złoża - eksploatacja zaniechana. Powierzchnia złoża wynosi 5,20 ha. Przewidywany sposób eksploatacji określono jako odkrywkowy. Sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji wyznaczono w kierunku rolniczo - wodnym.

2.2.7 Flora i fauna

Gmina Sokolniki ma typowo rolniczy charakter. W tym przypadku siedliskami dla zwierząt są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Nie odnotowano szczególnych gatunków roślin ani zwierząt. Lesistość gminy stanowi 31% powierzchni całej gminy i wynosi 2480 ha. Na terenie lasu wyznaczono teren rezerwatu oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu. Występują tu pomniki przyrody. Na terenie rezerwatu odnotowano także występowanie bociana czarnego będącego pod ścisłą ochroną gatunkową.

2.2.8 Krajobraz

Gmina Sokolniki ma charakter rolniczy i tak też przedstawia się jej ogólny krajobraz. Znaczącym elementem w zmianie krajobrazu na przestrzeni ostatnich miesięcy jest powstanie drogi ekspresowej S8. Gmina nie posiada znaczących dominant wyróżniających się na tle zabudowy.

2.2.9 Obszary chronione

Rezerwat przyrody "Ryś"

W Polsce rezerваты przyrody to jedna z obszarowych form ochrony przyrody. Rezerwat przyrody w brzmieniu Ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. (art. 13 ust. 1): **"...obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi."**

Na terenie Gminy Sokolniki, w jej północno- wschodniej części, znajduje się rezerwat ochrony przyrody "Ryś". Jego powierzchnia wynosi 54,10 ha. Przedmiotem ochrony w rezerwacie jest fragment drzewostanu bukowego na północnej granicy zasięgu buka. Buki w rezerwacie osiągają średnią wysokość 30 m i średnicę 50 cm. Najstarsze mają około 150 lat. Występuje tutaj około 200 gatunków roślin zielonych. Wśród innych gatunków chronionych na terenie rezerwatu znaleźć można: kruszczyka siniego, kruszynę pospolitą, przylaszczkę pospolitą, przytulie wonną, wawrzynek wilczęłyko, bluszcz pospolity.

W rezerwacie oprócz buka występują licznie również inne gatunki drzew:

- sosna pospolita (*Pinus sylvestris*)
- sosna wejmutka (*Pinus strobus*)
- dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
- dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*)
- olsza czarna (*Alnus glutinosa*)
- jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)

- jodła pospolita (*Abies alba*)

O wyjątkowości tego miejsca może również świadczyć fakt gniazdowania na terenie rezerwatu bociana czarnego. Jest to ptak niezwykle rzadki objęty ścisłą ochroną gatunkową.

W sprawie rezerwatu zostało przyjęte Zarządzenie Nr 39/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego Nr 180, poz. 1477 z dnia 19 czerwca 2010 r.) Według rozporządzenia celem ochrony jest zachowanie naturalnej buczyny i grądu z udziałem buka i jodły na granicy ich zasięgu.

Określa się następujący rodzaj, typ i podtyp rezerwatu:

- rodzaj - leśny;
- ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

typ - fitocentryczny,

podtyp - zbiorowisk leśnych,

- ze względu na główny typ ekosystemów:

typ - leśny i borowy,

podtyp - lasów wyżynnych.

W rezerwacie "Ryś", jego otulinie i pobliskich lasach gniazdują gatunki chronione: wspomniany wcześniej bocian czarny oraz gołąb siniak.

Obszar Chronionego Krajobrazu "Dolina Rzeki Prosny"

Obszary Chronionego Krajobrazu to tereny objęte ochroną ze względu na wyróżnianie się walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi oraz zróżnicowanymi ekosystemami, odznaczającymi się niewielkim stopniem przekształcenia środowiska przyrodniczego, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne. Od parków krajobrazowych różnią się większą dopuszczalnością działań gospodarczych, które ogranicza jedynie konieczność zachowania w równowadze istniejących walorów.

Na terenie gminy, w północnej części, znajduje się fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Rzeki Prosny". w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny przyjęto Rozporządzenie Nr 7 /2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 75, poz. 711). Rozporządzenie zawiera opis granic Obszaru, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych, ustalenia w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych oraz zakazy obowiązujące na terenie chronionym.

Projekt Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny został uzgodniony przez rady gmin z terenu, na którym się znajduje, w tym przez Radę Gminy Sokolniki – Uchwała Nr XII/73/08 z dnia 29 kwietnia 2008 r.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie gminy występują 24 drzewa uznane za pomniki przyrody. 12 obiektów w miejscowości Sokolniki, 8 w Walichnowach i 4 w uroczysku Lututów.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody w gm. Sokolniki

Lp.	nazwa obiektu	miejscowość	pozycja w rejestrze
1	4 lipy drobnolistne, Obwody 380 - 480 cm	Sokolniki	128
2	Dąb szypułkowy - obwód 380 cm	Sokolniki	295
3	Lipa szerokolistna - obwód 430 cm	Sokolniki	296
4	Lipa szerokolistna - obwód 325 cm	Sokolniki	297

5	Lipa szerokolistna - obwód 390 cm	Sokolniki	298
6	Lipa szerokolistna - obwód 330 cm	Sokolniki	299
7	Lipa szerokolistna - obwód 560 cm	Sokolniki	302
8	Lipa drobnolistna - obwód 420 cm	Sokolniki	300
9	Klon zwyczajny - obwód 300 cm	Sokolniki	301
10	Klon zwyczajny - obwód 240 cm	Sokolniki	304
11	Klon zwyczajny - obwód 290 cm	Sokolniki	305
12	Jesion Zwyczajny - obwód 255 cm	Sokolniki	303
13	Topola biała - obwód 480 cm	Walichnowy	125
14	Jesion wyniosły - obwód 330 cm	Walichnowy	126
15	Dąb szypułkowy - obwód 560 cm	Walichnowy	130
16	Klon zwyczajny - obwód 330 cm	Walichnowy	306
17	Topola biała - obwód 400 cm	Walichnowy	307
18	Topola biała - obwód 500 cm	Walichnowy	308
19	Topola biała - obwód 510 cm	Walichnowy	309
20	Lipa	Walichnowy	129

	- obwód 420 cm		
21	Dąb szypułkowy - obwód 470 cm	Leśnictwo Szustry	358
22	Dąb szypułkowy - obwód 400 cm	Leśnictwo Szustry	359
23	Dąb szypułkowy - obwód 380 cm	Leśnictwo Szustry	360
24	Dąb szypułkowy - obwód 380 cm	Leśnictwo Szustry	361

Źródło: Program Ochrony Środowiska powiatu wierszowskiego 2011, z perspektywą na lata 2012-2015, Wieruszów grudzień 2008 r.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie gminy Sokolniki udokumentowano istnienie użytku ekologicznego: bagno śródleśne o powierzchni 4,5 ha, położone w obrębie ewidencyjnym Pichlice (Nadleśnictwo Przedborów, leśnictwo Szustry).

2.2.10 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Według wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego (stan na 31.12.2012 r.) na terenie gminy Sokolniki znajduje się pięć obiektów uznanych za zabytkowe. Przedstawia je tabela poniżej.

Tabela 2. Rejestr "A" zabytki architektury i budownictwa

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Numer decyzji	Nr rejestru
1	Ochędzyn	Kościół	XV/XVI	KL.IV-680/893/67	123/A

		parafialny p.w. Św. Anny		z dn. 30.12.1967r.	
2	Sokolniki	Oficyna pałacowa	XVIII	KL.IV-680/899/67 z dn. 30.12.1967r.	135/A
3	Sokolniki	Pałac	XVIII	KL.IV-680/898/67 z dn. 30.12.1967r.	134/A
4	Sokolniki	Park	XVIII	KL.IV-680/900/67 z dn. 30.12.1967r.	136/A
5	Walichnowy	Pałac	XIX	KL.IV-680/903/67 z dn. 30.12.1967r.	130/A

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi, Delegatura w Sieradzu

- **Kościół par. p.w. św. Anny w Ochędzynie**

Kościół parafialny w Ochędzynie p.w. św. Anny pochodzi z 1492r. Został wybudowany przez Cysterki z Ołoboka w stylu późnogotyckim, pokryty jest gontem. Powiększono go o 2/3 w 1922r. Wewnątrz znajduje się późnogotycki ołtarz z początku XVI wieku, boczne ołtarze pochodzą z XVII wieku.

- **Pałac wraz oficyną pałacową w Sokolnikach**

Budowę pałacu rozpoczęto w 1775 roku według projektu drezdeńskiego architekta Fryderyka Naxa. Pałac zbudowany jest w stylu saskiego rokoka a najbardziej charakterystycznymi elementami są: owalna sala balowa oraz ozdobna klatka schodowa.

Założono również park o układzie geometrycznym, uzupełniając drzewostan o lipy, wiązy, klony, które wyrosły na pomnikowe okazy

Po II wojnie pałac stał się własnością państwa i był użytkowany przez gminę. Mieściła się w nim szkoła, ośrodek zdrowia, przedszkole. W latach 80-tych pałac był nieużywany i uległ znacznemu zniszczeniu.

W latach 90-tych decyzją Rady Gminy i mieszkańców, pałac wraz z częścią parku został przekazany w prywatne ręce. Uchroniło to obiekt przed całkowitą

dewastacją. Dzięki nakładowi dużych środków finansowych oraz ścisłej współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pałac odzyskał pełną świetność.

- **Pałac w Walichnowach**

Od 1774r. część wsi Walichnowy przechodzi w posiadanie wielkopolskiej rodziny Nieszkowskich herbu Kościesza. Byli tu kolejno Stanisław Nieszkowski, a następnie jego syn Bogusław, po nim Walichnowy są w posiadaniu syna Konstantego i żony Wiktorii. Później następcą jest syn August, który w 1843r, przebudował pałac w Walichnowach na wspaniałą rezydencję w stylu klasycystycznym. Jest to czas szczególnej świetności rodu Nieszkowskich i miejscowości Walichnowy. Po nim wieś przejmuje syn Edmund i żona Melania z hr. Potworowskich. W 1859r. umiera Edmund Nieszkowski, a jego żona wraz z dziećmi opuszcza Walichnowy udając się do swojego ojca w Parzęczowie. Brak danych o Walichnowach aż do roku 1939. Wiadomo, że właścicielem pałacu przed II wojną światową był Pan Stanisław Kołodziejski. W okresie II wojny pałac uległ zniszczeniu o czym świadczy dokumentacja fotograficzna sporządzona przez Urząd Wojewódzki z 1948r.

Zgodnie z pozwoleniem z dnia 6 lutego 1948r. Wydziału Budownictwa Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Komitet Budowy Szkoły w Walichnowach otrzymał pozwolenie na odbudowę i przebudowę pałacu na Szkołę Powszechną we wsi Walichnowy. Po odbudowie pałacu i adaptacji na szkołę Wojewódzki Konserwator Zabytków w Łodzi (decyzja z dnia 30.12.1967r) wpisuje do rejestru zabytków.

Park wokół pałacu powstał w II połowie XIX wieku, jego powierzchnia wynosi 7,83 ha.¹

Ponadto na terenie gminy zarejestrowane są dwa zabytki ruchome:

Tabela 3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków ruchomych na terenie gm. Sokolniki /rejestr "B"/

Miejscowość	Obiekt chroniony	Nr rejestru
Sokolniki	Wypożyczenie kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja	94/B (dec.KL.III-5330/3/87

¹ www.sokolniki.pl

		z dn. 19.05.87 r.)
Ochędzyn	Wypożyczenie kościoła parafialnego p.w. św. Anny	168/B (dec.PSOZ-Kal-30/5/96 z dn. 29.01.96 r.)

Obiekty w ewidencji konserwatorskiej

Tabela 4. Zabytki w wojewódzkiej ewidencji i wyznaczone do ujęcia w woj. ewid. zabytków

Lp.	miejsowość	obiekt	adres
1	Nowy Ochędzyn	dom drewniany	Nr 14
2	Nowy Ochędzyn	dom drewniany	Nr 15
3	Nowy Ochędzyn	dom drewniany	Nr 17
4	Nowy Ochędzyn	dom drewniany	Nr 25
5	Nowy Ochędzyn	dom drewniany	Nr 70
6	Stary Ochędzyn	cmentarz przykościelny (Kościół p.w. Św. Anny) w granicach ogrodzenia	
7	Stary Ochędzyn	cmentarz parafialny	
8	Kopaniny	dom	Nr 21
9	Sokolniki	dom	ul. Warszawska 36
10	Sokolniki	dom	ul. Warszawska 48
11	Sokolniki	dom drewniany	ul. Warszawska 139
12	Sokolniki	dom	ul. Szkolna 4
13	Sokolniki	cmentarz parafialny	
14	Tyble	dom mieszkalny, drewniany	Nr 11
15	Walichnowy	zespół kościoła par. p.w. Św. Marcina: - kościół parafialny - cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z ogrodzeniem i bramą	
16	Walichnowy	cmentarz parafialny	
17	Walichnowy	kaplica cmentarna	
18	Walichnowy	zespół pałacowy: - park - założenie folwarczne	

Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Sokolniki podczas badań powierzchniowych w systemie Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) zarejestrowano 442 stanowiska archeologiczne. Obiekty te usystematyzowane w układzie chronologiczno - kulturowym na arkuszach AZP: 75 - 42, 76 - 40 i 76 - 41.

2.3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Brak realizacji studium nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska, ale jego realizacja pozwoli na zahamowanie pewnych szkodliwych oddziaływań. Studium zakłada między innymi ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, wprowadza zasady zrównoważonego rozwoju dla terenów gospodarki rolnej i leśnej, zakłada zmniejszanie oddziaływania hałasu poprzez stałą naprawę dróg i wprowadza parametry określające sposób formułowania i kształtowania nowej zabudowy dla ochrony krajobrazu. Wszystkie te czynniki w efekcie końcowym znacząco wpłyną na ochronę środowiska naturalnego i kulturowego na terenie gminy Sokolniki.

3. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

3.1. OGÓLNE KIERUNKI ZMIAN

Opracowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokolniki to przyjęcie odpowiedniej polityki funkcjonalno - przestrzennej. Zachowanie równowagi w procesie projektowania jest istotne dla dalszej możliwości rozwoju gminy. Ważne jest odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni i przypisanie na projektowanych terenach odpowiednich funkcji wynikających z możliwości rozwojowych danych terenów i istniejących uwarunkowań. Polityka funkcjonalno przestrzenna dotyczy zarówno samej gminy i jej wewnętrznych zasobów, jak i powiązań zewnętrznych.

Na pierwszym etapie projektowania, czyli określenia kierunków rozwoju w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, istotne jest uwzględnienie najważniejszych możliwości rozwoju wynikających z uwarunkowań przestrzennych. Wykreowanie odpowiedniej polityki na tym etapie pozwoli w przyszłości w maksymalny sposób wykorzystać zasoby gminy, jej dogodne położenie i możliwości rozwoju. Opracowanie niniejszego dokumentu jest pierwszym krokiem w

procesie określania nowej polityki funkcjonalno - przestrzennej gminy Sokolniki. Wykorzystanie nowych uwarunkowań w gminie, w połączeniu ze zrównoważoną gospodarką przestrzenną, pozwoli na stworzenie w gminie nowej jakości usług, produkcji, mieszkalnictwa. Jednocześnie istotne jest uwzględnienie istniejących zasobów środowiska i kultury oraz ich ochrony dla obecnych i przyszłych pokoleń.

3.2. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA DLA POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki gospodarcze, wiaty, garaże) terenu oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. W ramach jednostki dopuszcza się realizację gospodarstw rolnych i hodowlanych do 60 DJP.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami nieuciążliwymi,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki gospodarcze, wiaty, garaże) terenu oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. W ramach jednostki dopuszcza się realizację gospodarstw rolnych i hodowlanych do 60 DJP.

Zabudowa zagrodowa:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa zagrodowa,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki gospodarcze, wiaty, garaże) terenu, oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszcza się możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, w tym realizacji obiektów usługowych, gospodarstw agroturystycznych, terenów sportu, rekreacji, zieleni parkowej, placów zabaw, itp.

Zabudowa usługowa:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa usługowa,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki gospodarcze, wiaty, garaże, parkingi) terenu oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Zabudowa produkcyjna, składów i magazynów:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa produkcyjna, składów i magazynów;
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe terenu (parkingi, wiaty, itp.) oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Zabudowa produkcyjna, składów i magazynów z towarzyszącą funkcją usług:

- przeznaczenie podstawowe: zabudowa produkcyjna, składów i magazynów z dopuszczeniem realizacji zabudowy usługowej;
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe terenu (parkingi, wiaty, itp.) oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Tereny usług sportu i rekreacji:

- przeznaczenie podstawowe: tereny usług sportu i rekreacji,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki usługowe, wiaty, obiekty tymczasowe - sezonowe, np. namioty) terenu oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Tereny leśne i przeznaczone do zalesienia:

- przeznaczenie podstawowe: tereny leśne i przeznaczone do zalesienia,
- przeznaczenie uzupełniające: realizacja obiektów budowlanych o funkcji uzupełniającej przeznaczenie podstawowe (budynki rekreacyjne -

letniskowe lub związane z gospodarką leśną, wiaty, garaże) terenu oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

3.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W STUDIUM

Głównymi celami ochrony środowiska jest utrzymanie procesów ekologicznych, zachowanie różnorodności gatunkowej i dziedzictwa geologicznego, przywracanie do właściwego stanu zasobów i składników przyrody. Najważniejszym punktem w realizacji tych zadań jest kształtowanie proekologicznych postaw człowieka wobec przyrody. Studium jest jednym z dokumentów, który wstępnie określa zasady kształtujące w przyszłości odpowiednie postawy.

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokolniki uwzględniono szereg celów określonych mianem ochrony środowiska. Najważniejsze jest zachowanie istniejących form ochrony przyrody i środowiska kulturowego. W tym przypadku po pierwsze mamy do czynienia z rezerwatem "Ryś", Obszarem Chronionego Krajobrazu "Dolina rzeki Prośny", pomnikami przyrody i użytkami ekologicznymi, a po drugie z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków bądź widniejących w ewidencji konserwatorskiej, a także stanowiska archeologiczne. Wszystkie formy ochrony występujące na terenie gminy Sokolniki zostały uwzględnione w dokumencie i uznaje się ich ochronę za priorytetową. Wprowadzono całkowity zakaz zabudowy na terenach:

- tereny rolne (gleby o klasach bonitacyjnych III),
- tereny leśne i przeznaczone do zalesienia,
- tereny pasów ochronnych dla infrastruktury technicznej (drogi),
- tereny pradolin rzecznych,
- tereny stref ochronnych oddziaływania odnawialnych źródeł energii,
- tereny podmokłe (łąki),
- tereny objęte formą ochrony przyrody:
  - rezerwat,
  - obszar chronionego krajobrazu,
  - użytki ekologiczne.
- tereny sportu i rekreacji.

Ponadto w zakresie ochrony środowiska określono kierunki rozwoju dla poszczególnych elementów przyrody i takich, które bezpośrednio na nią oddziałują: zasobów wodnych, powietrza atmosferycznego, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, powierzchni ziemi i gleb oraz krajobrazu. Przyjęte kierunki mają na celu zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i wprowadzenia polityki ekologicznej jako głównego warunku zachowania dobrego stanu środowiska na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu.

4. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

4.1. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Problemy z jakimi boryka się gmina Sokolniki w zakresie ochrony środowiska są najczęściej występującymi na terenach różnych gmin w całym kraju. Wszystkie wynikają bezpośrednio z działalności człowieka, dlatego należy dążyć do stałego zmniejszania degradacji środowiska przez człowieka. Do występujących problemów zaliczyć można:

- hałas wynikający z ruchu kołowego oraz prowadzonych działalności,
- używanie nieekologicznych materiałów grzewczych,
- powstawanie "dzikich" wysypisk śmieci,
- słaby stan infrastruktury technicznej: drogowej, energetycznej i brak infrastruktury kanalizacyjnej i gazowej.

4.2. OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

4.2.1 Różnorodność biologiczna

Ze względu na planowane w studium poszerzanie oferty terenów mieszkaniowych oraz inwestycyjnych, a co z tym związane rozwój sieci infrastruktury technicznej ingerencja w różnorodność biologiczną będzie miała miejsce.

Działaniem mającym na celu jak najmniejszy, negatywny wpływ dalszego rozwoju gminy na środowisko jest zachowanie terenów całkowicie wyłączonych z możliwości zabudowy. Tereny wyznaczone pod rozwój kubaturowy w pewnym

stopniu już zostały zajęte pod podobne inwestycje, a ich rozwój jest w pełni uzasadniony.

4.2.2 Jakość życia ludzi

Pojęcie jakości życia ludzi jest jednym z najważniejszych podczas opracowywania studium. Przyjęte kierunki rozwoju mają głównie na celu poprawę stanu bytowego i zdrowotnego wszystkich mieszkańców gminy.

W zakresie bytu określono nowe tereny zabudowy mieszkaniowej oraz tereny lokalizacji zabudowy przemysłowej, składów i magazynów z towarzyszącą funkcją usług. Daje to możliwość ściągnięcia do gminy inwestorów i powstawania nowych miejsc pracy.

Jakość życia mieszkańców ulegnie też poprawie w przypadku realizacji wybranych sieci infrastruktury technicznej, określonych w kierunkach studium. Najważniejszymi z nich będzie realizacja sieci kanalizacyjnej. Równie istotna będzie systematyczna poprawa stanu dróg.

4.2.3 Rośliny i zwierzęta

Ze względu na rozwój kubatury na terenie gminy oraz możliwość realizacji w wybranych strefach odnawialnych źródeł energii istnieje zagrożenie zmniejszania się liczebności pewnych gatunków roślin i zwierząt.

W celu zminimalizowania szkodliwości tych działań w studium nakazuje się prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zachowanie ostoi różnorodności biologicznej w postaci śródpolnych zadrzewień, kęp oraz oczek wodnych stałych i okresowych. Dopuszcza się także ewentualne tworzenie nowych form ochrony przyrody o randze lokalnej np. pomników przyrody, użytki ekologiczne (Gmina) oraz rezerwatów (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).

4.2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

W studium zachowuje się wszystkie istniejące cieki wodne. W związku z planowanym rozwojem zabudowy wzrośnie eksploatacja zasobów wód podziemnych. Dla ich ochrony ustala się obowiązek rozpoznania

potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych oraz ograniczenie ich dopływu poprzez podjęcie stosownych działań.

Ponadto studium wprowadza całkowity zakaz zabudowy pradolin i naruszania istniejących systemów melioracyjnych. Głównym celem powinna być realizacja zbiorczej kanalizacji sanitarnej, co w przyszłości pozwoli uniknąć odprowadzania ścieków do cieków wodnych i gleb.

4.2.5 Powietrze

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest komunikacja kołowa. Realizacja drogi ekspresowej S8 dodatkowo nasili negatywne oddziaływanie. Mniejsze, ale równie niekorzystne, znaczenie mają indywidualne źródła grzewcze, w których stosuje się nieekologiczne paliwa stałe. W kierunkach studium formułuje się zakaz ich stosowania i w przyszłości postuluje się o realizację sieci gazowej. W odniesieniu do komunikacji kołowej określa się konieczność stałej modernizacji dróg. Znaczenie dla poprawy stanu powietrza atmosferycznego będzie miało też zwiększanie zalesienia na terenie gminy.

4.2.6 Powierzchnia ziemi

Negatywny wpływ na powierzchnię ziemi i gleb będą miały wszelkie nowe inwestycje budowlane. Do tych, które mogą znacząco wpłynąć na degradację powierzchni ziemi są tereny zabudowy przemysłowej, składów i magazynów z towarzyszącą funkcją usług oraz strefy lokalizacji odnawialnych źródeł energii.

W związku z tym na w/w terenach wprowadza się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu minimalizacji skutków ich oddziaływania na środowisko. Istotne w zakresie ochrony powierzchni ziemi będzie również opracowanie odpowiedniej polityki walki z dzikimi wysypiskami śmieci i dążenie do utworzenia zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Ponadto w studium postuluje się o realizację nowych sieci infrastruktury technicznej w pasach drogowych, w celu ograniczenia ingerencji w powierzchnię ziemi.

4.2.7 Krajobraz

Nowym elementem w zakresie uwarunkowań gminy, a mającym wpływ na krajobraz jest realizacja drogi ekspresowej S8. W projekcie wyznaczono także strefy możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł energii, jednak ze względu na wyłączenie realizacji turbin wiatrowych ich wpływ na krajobraz nie będzie rażący.

Poza wymienionymi inwestycjami nie przewiduje się realizacji obiektów kubaturowych, które znacząco wpłyną na istniejący krajobraz. Celem studium jest określenie nowej zabudowy nawiązującej do istniejącej bądź mającej charakter uzupełniający.

4.2.8 Klimat

Realizacja ustaleń studium, a co za tym idzie intensyfikacja zabudowy może mieć wpływ na istniejący mikroklimat w gminie. W dalszych procesach może mieć to wpływ na zwiększenie zanieczyszczeń powietrza ze względu na wzmożenie ruchu kołowego i związanego z tym hałasu. Istotne będzie kontrolowanie tych uciążliwości i stosowanie technologii dających możliwość ich zmniejszenia.

4.2.9 Zasoby naturalne

Na terenie gminy Sokolniki zasobami naturalnymi są lasy i gleby klasy III. Zostały one objęte ochroną poprzez ustalenie całkowitego zakazu zabudowy. W przypadku lasów projektuje się także tereny przeznaczone pod zalesienie.

4.2.10 Zabytki

Wszelkie obiekty, noszące miano zabytku, występujące na terenie gminy Sokolniki zostały objęte ochroną.

4.2.11 Dobra materialne

Prognozuje się, że realizacja ustaleń studium będzie miała wpływ na zwiększenie dóbr materialnych mieszkańców gminy Sokolniki.

4.2.12 Podsumowanie

Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium jednoznacznie określa niosące zagrożenia. Jednocześnie przyjęcie odpowiedniej polityki, określonej w dziale III Kierunki zagospodarowania przestrzennego ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokolniki, niesie za sobą minimalizację tych skutków, a nawet ich zupełną niwelację. Realizacja zmiany studium jest konieczna w kontekście dalszej możliwości rozwoju gminy, a co za tym idzie podniesienia jakości życia mieszkańców.

5. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Szczegółowe rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko zostały określone w podrozdziale 4.2. Określone w studium, kierunki zagospodarowania przestrzennego to wyznaczenie celów dla dalszego rozwoju gminy, w oparciu o wszelkie aspekty dotyczące ochrony środowiska.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na terenie gminy Sokolniki należy prowadzić stały monitoring stanu jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz liczebności gatunków. Ponadto konieczna jest kontrola sposobu ogrzewania indywidualnych domostw i w razie konieczności wprowadzania proekologicznej edukacji i zastosowania możliwej pomocy. W przypadku realizacji sieci kanalizacyjnej należy prowadzić stałe statystyki istniejących przyłączy w stosunku do istniejącej zabudowy.

Wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii będzie kolejnym krokiem gminy w zakresie ochrony wartości środowiska dla przyszłych pokoleń.

8. STRZESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem opracowania jest określenie skutków wpływu na środowisko sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki. Rada Gminy Sokolniki podjęła uchwałę Nr XVIII/106/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokolniki.

W prognozie określono podstawy prawne oraz materiały użyte podczas sporządzania dokumentu. W rozdziale 2. opisano położenie terenu opracowania oraz przedstawiono analizę i ocenę stanu środowiska. Rozdział 3. zawiera ogólne kierunki zmian określone w studium oraz sposób uwzględnienia celów ochrony środowiska. Rozdział 4. stanowi ocenę przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na środowisko z jednoczesnym określeniem sposobu niwelacji oddziaływań negatywnych.

